

Barn som er plassert i slektsfosterhjem har bedre helse og velferd enn barn plassert i ordinære fosterhjem

Barn i slektsfosterhjem har bedre atferdsmessig og mental helse enn barn i ordinære fosterhjem

Hva er formålet med denne oversikten?

Denne systematiske oversikten fra Campbell undersøker hvorvidt slektsfosterhjem er bedre enn ordinære fosterhjem når det gjelder å ivareta trygghet og velferd, samt sikre plassering for barn som tas bort fra hjemmet på grunn av mishandling. Oversikten oppsummerer funn fra 102 studier med totalt 666 615 barn. 71 av disse studiene ble inkludert i metaanalysen.

Slektsfosterhjem er en fosterhjemsplasing der barnet plasseres til oppfostring i egen slekt eller familie. Barn som er plassert i slektsfosterhjem, har bedre mental helse- og mindre atferdsproblemer enn barn plassert i ordinære fosterhjem. Barn i slektsfosterhjem opplever færre flyttinger og mindre institusjonelt mishandling (av ansatte i systemet). Sannsynligheten for at formynderskapet gis til slektninger er større for barn i slektsfosterhjem enn barn i ordinære fosterhjem.

På en del utfall finner man ingen forskjell mellom barn i slektsfosterhjem og barn i ordinære fosterhjem. Dette gjelder for eksempel hvorvidt barna blir gjenforent med sine biologiske foreldre, lengden på oppholdet i plassering, barnas skoleprestasjoner, hvor sterke biologiske familierelasjonene er, eller i hvilken grad utviklings- eller legetjenester brukes. Barn i ordinære fosterhjem har imidlertid større sannsynlighet for å ta i bruk psykolog- eller psykiatritjenester og for å bli adoptert. Det siste utelukker som regel de biologiske foreldrenes involvering i barnas liv.

Hva undersøkte oversikten?

Plassering av barn i slektsfosterhjem brukes i økende grad i mange vestlige land som et alternativ til å plassere barn som har blitt mishandlet, på institusjon eller hos fosterfamilier uten slektstilknytning.

Denne oversikten undersøker effekten av barns oppvekst i slektsfosterhjem sammenlignet med ordinære fosterhjem når det gjelder å ivareta barnas trygghet, stabilitet i hjemmet og generell velferd for barn som har blitt tatt bort fra hjemmet sitt på grunn av mishandling. Utfallene omfatter barnas atferdsmessige helse, mentale helse, plasseringsstabilitet, skoleprestasjoner, familierelasjoner, tjenestebruk og ny mishandling.

Hvilke studier er inkludert?

Studier inkludert i denne oversikten målte effekt av tiltakene på trygghet, sannsynlighet for varig plassering og velferd hos barn. Oversikten inkluderer 102 studier – og alle var kontrollerte eksperimentelle eller

Hvor oppdatert er denne oversikten?

Denne oversikten inkluderer studier publisert mellom mars 2007 og mars 2011. Oversikten ble publisert 3. mars 2014.

Hva er Campbell Collaboration?

Campbell Collaboration er et internasjonalt, frivillig, ikke-kommersielt forskningsnettverk som publiserer systematiske oversikter. Vi oppsummerer funn fra, og evaluerer kvaliteten på, studier som belyser spørsmålet om effekt av programmer innen sosial- og velferdsfeltet. Målsetningen vår er å hjelpe mennesker til å ta bedre valg og beslutningstakere til å ta bedre politiske beslutninger.

Om dette sammendraget

Dette sammendraget ble utarbeidet av Bianca Albers (Centre for Evidence and Implementation, Save the Children Australia) basert på den systematiske oversikten fra Campbell 2014: 2 "Kinship Care for the Safety, Permanency, and Well-Being of Children Removed from the Home for Maltreatment: A Systematic Review" av Marc Winokur, Amy Holtan og Keri E. Batchelder (DOI 10.4073/csr.2014.2). Anne Mellbye (R-BUP) har utformet sammendraget, som ble redigert og produsert av Tanya Kristiansen (Campbell Collaboration).

Centre for
Evidence and
Implementation

kvasiekperimentelle studier: 89 av dem ble gjennomført i USA, og resten ble gjennomført i Spania, Nederland, Norge, Irland, Storbritannia, Israel, Sverige og Australia.

Er slektsfosterhjem mer effektivt enn ordinære fosterhjem når det gjelder å ivareta trygghet, velvære og plasseringsstabilitet for barn som har blitt tatt bort fra hjemmet på grunn av mishandling?

Barn i slektsfosterhjem har bedre atferdsmessig og mental helse enn barn i ordinære fosterhjem, det vil si mindre internaliserende og eksternaliserende atferd, bedre adaptiv atferd, færre psykiske lidelser og bedre emosjonell helse. De opplever også mer stabilitet i plasseringen og er sjeldnere utsatt for institusjonelt mishandling enn barn i ordinære fosterhjem. Sjansen for at slektninger blir gitt formynderskapet, er også større for barn i slektsfosterhjem enn for dem i ordinære fosterhjem.

Barn i ordinære fosterhjem har større sannsynlighet for å bli adoptert enn barn i slektsfosterhjem, og de bruker psykolog- og psykiatritjenester i større grad enn barn i slektsfosterhjem.

Det er ikke funnet noen forskjeller mellom barn i slektsfosterhjem og barn i ordinære fosterhjem når det gjelder bruken av andre offentlige tjenester, som fastlege eller lignende, eller når det gjelder skoleprestasjoner, hvorvidt de blir gjenforent med sine biologiske foreldre eller styrken på familierelasjonene og familietilknytningen.

Noen av funnene er kontekstspesifikke, for eksempel at omsorgsgivere i slektsfosterhjem gjerne får mindre støtte enn omsorgsgivere i ordinære fosterhjem. Det var også forskjeller mellom studiene om hvorvidt permanent plassering i slektsfosterhjemmet eller det ordinære fosterhjemmet, adopsjon eller gjenforening var det foretrukne målet.

Hva innebærer funnene i denne oversikten?

Slektsfosterhjem fremstår som et godt alternativ for barna som må tas bort fra hjemmet på grunn av mishandling. Det gjenstår imidlertid politiske utfordringer for å balansere kostnadseffektiviteten ved slektsfosterhjem med et potensielt behov for å involvere flere saksbehandlere og bruk av flere tjenester.

Mange av de inkluderte studiene hadde svakheter med hensyn til design og risiko for systematiske feil. Det er behov for flere kvantitative studier av høy kvalitet og som følger opp barna over tid. Slike studier bør benytte seg av validerte instrumenter for å måle relevante utfall.